Gemeente leudal

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 30 mei 2023 **Agendapunt 8**

Onderwerp Begrotingswijziging Omnibuzz 2023-2, concept begroting 2024, meerjarenperspectief 2025-2027 en jaarverslag 2022.

Portefeuillehouder(s) De heer drs. H. van Helden (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Leudal maakt samen met 30 gemeenten deel uit van de Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz. Omnibuzz is verantwoordelijk voor het (collectief) vraagafhankelijk vervoer voor klanten met een indicatie vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De uitgangspunten en kader waarbinnen Omnibuzz dit doet zijn vastgelegd in de Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz, het bedrijfsplan en de dienstverleningsovereenkomsten met de gemeenten. De vertaling naar de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken gebeurt conform het "Besluit begroting en verantwoording' (BBV). Uit de stukken blijkt wederom dat Omnibuzz grip heeft en meedenkt in nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van collectief vervoer.

Met inachtneming van de onderstaande uitgangspunten en de daarbij horende onderbouwing, wordt de raad voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2023-2, jaarverslag 2022, de concept begroting 2024 en het meerjarenperspectief 2025-2027;
2. Uw raad kennis te laten nemen van de stukken en te besluiten geen zienswijze in te dienen over de begroting 2023-2,de begroting 2024, het jaarverslag 2022 en het meerjarenperspectief 2025-2027 van Omnibuzz.

A. <u>Concept begrotingswijziging 2023-2</u>

In een normale situatie (pré COVID-19) zouden de gerealiseerde vervoerscijfers per gemeente in de periode één jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft (T-1) als uitgangspunt worden genomen. Uitgangspunt is het daadwerkelijk verreden aantal kilometers per gemeente. Voor de begroting 2023-2 is dit uitgangspunt, vanwege de gewijzigde situatie en het hierdoor het gedaalde vervoersvolume, niet opportuun.

De concept begrotingswijziging 2023-2 is samengesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

- Het vervoersvolume blijft afhankelijk van de ontwikkeling van het Corona-virus en de eventueel de beperkende maatregelen. Uitgangspunt blijft daarom het gerealiseerde vervoersvolume in 2019, waarop een afslag percentage wordt toegepast van 7,5% ter compensatie voor de vervoerders.
- In de begroting van voorgaande jaren tot kalenderjaar 2019 werd een opslagpercentage van 5% op het gerealiseerde vervoersvolume van het voorgaande jaar gehanteerd om een verdere stijging in het vervoersvolume op te vangen. Voor het jaar 2023 wordt dit op 0% gesteld.
- Het vervoerstarief wordt geïndexeerd met de NEA-index voor 2023 die is vastgesteld op 13,7%. Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief 2023 op basis van de afgegeven tarieven in de nieuwe vervoerscontracten, of de tarieven uit het addendum op de vervoerscontracten, verhoogd met de NEAindex die geldt voor 2023.
- Het voorcalculatorisch tarief 2023 wordt bepaald op basis van het na-calculatorisch tarief voor 2022 (nog te bepalen), voor het gerealiseerde deel van het vervoer 2022, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2023 (13,7%).
- Alle vervoerskosten worden conform uitgangspunt uit de notitie afrekensystematiek op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend (van zones naar kilometers).
- De afrekensystematiek voor de indirecte vervoerskosten (zoals loonkosten ritreservering en klantenservice) gebeurt op basis van het aantal ritten. In de begroting zal het aantal ritten uit 2019 opgenomen worden. Bij de afrekening wordt het gerealiseerde aantal ritten 2023 als basis genomen.
- De afrekensystematiek voor de overheadkosten conform Notitie overhead Commissie BBV/IV3 (bijvoorbeeld loonkosten staf en directie, facilitaire zaken) gebeurt op basis van het aantal inwoners (gebaseerd op CBS gegevens peildatum 1-1-2023).

- In de begroting 2023 wordt ervan uitgegaan dat de algemene reserve minimaal € 520.000 bedraagt conform de vastgestelde Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement.
- In de overheadkosten is een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000.
- En alle bedragen zijn weergegeven exclusief BTW.

B. Concept begroting 2024 & meerjarenperspectief 2025-2027

De concept begroting 2024 & meerjarenperspectief 2025-2027 is samengesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

- Uitgangspunt blijft het gerealiseerde vervoersvolume in 2019. Hierop wordt een afslag van 5% toegepast voor het jaar 2024.
- Het vervoersvolume van 2019 geldt ook als uitgangspunt voor de jaren van de meerjarenbegroting. Voor het jaar 2025 wordt een afslag van 2,5% toegepast, voor de jaren 2026 en 2027 geldt de nullijn.
- In eerdere begrotingen tot kalenderjaar 2019 werd er een opslagpercentage van 5% op het gerealiseerde vervoersvolume 1 januari tot en met 31 december 2019 gehanteerd om een verdere stijging in het vervoersvolume op te vangen. De individuele gemeentes hadden de mogelijkheid om naar wens een ander % toe te passen dan wel geen opslag toe te passen. Voor de begroting 2024 wordt voorgesteld om 0% te hanteren als opslagpercentage.
- Normaal gesproken wordt het vervoerstarief 2024 geïndexeerd met de meest actuele NEA-index 2023. Gezien de uitzonderlijke situatie en de hoogte van deze index wordt voorgesteld om de NEA-index 2022 te hanteren (3,5%). Voor het vervoerstarief wordt gerekend met het voorcalculatorisch tarief op basis van de afgegeven tarieven in de nieuwe vervoerscontracten of de tarieven uit de addendum op de vervoerscontracten, verhoogd met de NEA-index die geldt voor 2022.
- De gehanteerde vervoersprijs is de prijs zoals die voortvloeit uit de aanbesteding, het addendum op vervoerscontracten en de afspraken gemaakt in het kader van de afrekensystematiek. Het tarief voor 2024 wordt gebaseerd op het voorcalculatorisch tarief voor 2023. Dit tarief wordt verhoogd met de NEA-index.
- Voor de salariskosten wordt een nieuwe inschatting gemaakt van de diverse kostencomponenten op basis van de meest actuele informatie. Indexatie van de salariscomponent gebeurt op basis van de beschikbare meest actuele cao-informatie, of inflatievolgende ontwikkeling op basis van de geschatte index zoals hieronder weergegeven (voor zover cao-informatie niet beschikbaar is). Voor 2024 en de hierop volgende jaren wordt gewerkt met een percentage van 2%.
- De overheadkosten 2024 zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke nieuwe inschatting van de diverse kostencomponenten, of inflatievolgende ontwikkeling op basis van een geschatte index. Voor 2024 en de jaarschijven van de meerjarenbegroting 2025-2027 wordt gewerkt met een indexpercentage gebaseerd op de schatting uit de middellange termijnplanning MEV van het CPB, zijnde 2,5% voor 2024 en 2025, en 2,2% voor 2026 en 2027.
- Alle vervoerskosten worden conform uitgangspunt uit de notitie afrekensystematiek op basis van daadwerkelijk gebruik met de deelnemende gemeenten afgerekend.
- De afrekensystematiek voor de indirecte vervoerskosten (zoals loonkosten ritreservering en klantenservice) gebeurt op basis van het aantal ritten. In de begroting zal het aantal ritten uit 2019 opgenomen worden. Bij de afrekening wordt het gerealiseerd aantal ritten 2024 e.v. als basis genomen.
- De afrekensystematiek voor de overheadkosten conform Notitie overhead Commissie BBV/IV3 (bijvoorbeeld loonkosten staf en directie, facilitaire zaken) gebeurt op basis van het aantal inwoners (gebaseerd op CBS gegevens peildatum 1-1-2023).
- In de begroting 2024 wordt ervan uit gegaan dat de algemene reserve minimaal € 520.000 bedraagt conform de vastgestelde Nota reserves, voorzieningen en risicomanagement. Actualisatie van deze nota in 2023 kan dit bedrag wijzigen.
- De overheadkosten een post onvoorzien opgenomen conform voorschrift BBV. Deze post wordt gesteld op € 50.000.
- Alle bedragen zijn weergegeven exclusief BTW.

Argumenten

2.1. De raad kan volgens de Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz haar zienswijze op het concept jaarverslag, de concept begrotingswijziging en concept begroting kenbaar maken.

Het geven van een zienswijze op het concept jaarverslag, de concept begrotingswijziging en de concept begroting is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Omnibuzz vraagt in haar brief van 4 april jl. om uiterlijk 27 juni eventuele zienswijzen kenbaar te maken op de overlegde financiële stukken.

2.2. De door Omnibuzz gepresenteerde gegevens met betrekking tot het concept jaarverslag, de concept begrotingswijziging, de concept begroting en het meerjarenperspectief geven geen aanleiding voor het indienen van zienswijzen.

Kanttekeningen
De belangrijkste ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het meerjarenperspectief zijn:

Groeiende zorgbehoefte bij klanten
De toename van dementie/verward gedrag binnen de doelgroep heeft gevolgen voor de uitvoering van het vervoer en de dienstverlening aan klanten via de telefoon bij Omnibuzz. Het uitvoeren van ritten en het verwerken van rit- en informatieaanvragen kost hierdoor gemiddeld meer tijd. Dit is een ontwikkeling die Omnibuzz in het telefonisch contact direct merken. Zij zien dit concreet terug in de oplopende gemiddelde gesprekstijd. Ondanks een daling in het aantal telefonische contacten blijft de benodigde tijd om deze aanvragen af te handelen nagenoeg gelijk.

Tekorten aan personeel in de vervoerssector
Mede als gevolg van COVID-19 en de terugval in het zorgvervoer, zijn veel chauffeurs noodgedwongen vertrokken en uitgeweken naar andere sectoren. Sindsdien ondervinden veel vervoerders problemen met het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerd chauffeurs. Dit blijft een probleem en kan serieuzere vormen aannemen als het vervoersvolume verder aantrekt. Dit is derhalve een structureel onderwerp van gesprek met de vervoerders.

Wijziging in de afrekening van het vervoer van zones naar kilometers.
Nu de afrekensystematiek van zones naar kilometers voor gemeenten is aangepast, gaat Omnibuzz samen met de gemeenten aan de slag met de afrekensystematiek voor de klanten. In de begrotingen voor de komende jaren hanteren we een andere afrekensystematiek met de gemeenten dan in voorgaande jaren en dus ook ten opzichte van voorgaande uitgangspuntennotitie. Deze aanpassing was al verwerkt in de begrotingswijziging 2023-1.

Indexeringen 2023
De actualiteit leidt tot forse prijsstijgingen in 2023. De NEA-index die contractueel van toepassing is op de vervoerstarieven valt voor 2023 historisch hoog uit, namelijk 13,7%. Ook bij andere bedrijfsvoeringskosten ziet Omnibuzz forse indexaties en ook de recente cao afspraken resulteren in forse verhogingen. Dit leidt tot structurele kostenstijgingen, zelfs als de dienstverlening en omvang van het vervoer op hetzelfde niveau blijven.

Financiële gevolgen
Jaarstukken 2022
Op basis van de jaarstukken 2022 bedraagt de bijdrage voor de gemeente Leudal over het jaar 2022 € 472.004. Dit betekent een positief resultaat van € 100.954 ten opzicht van de actuele raming van Omnibuzz over 2022. In de jaarstukken 2022 van de gemeente is reeds rekening gehouden met een positief saldo van € 75.000. Het aanvullende positieve resultaat van € 25.954 wordt verwerkt in 2023 ten gunste van het begrotingssaldo.

Begrotingswijziging 2023-2
Middels de tweede begrotingswijziging van de Omnibuzz is de totale begroting naar boven bijgesteld. De oorzaak ligt in de NEA indexering van 13,7% (prijsindexering vervoer) en het verwerken van de CAO 2023 van gemiddeld 9,1%. Dit heeft als gevolg dat de bijdrage van de gemeente Leudal aan de Omnibuzz met een bedrag van € 18.632 hoger wordt. Samen met de afrekening 2022 is er een positief effect van € 7.322 in 2023. Daarom wordt voorgesteld om het bedrag van € 7.322 ten gunste van het begrotingssaldo 2023 te brengen. De regel is dat als indexeringen opgevangen kunnen worden binnen het budget de stelpost voor loon-/prijscompensatie niet wordt aangesproken.

Begroting 2024 – 2027
De ramingen voor de jaren 2024 – 2027 laten een hogere gemeentelijke bijdrage zien. Deze kosten zijn volledig toe te rekenen aan indexeringen van de vervoerskosten en CAO ontwikkeling. Omnibuzz heeft tevens een actualisatie van de eigen bijdrage doorgegeven. Deze stijgt voor de jaren 2024-2027. Het saldo van deze twee posten wordt gedekt uit de stelpost loon- en prijscompensatie aangezien de bestaande budgetten niet voldoende van omvang zijn om de loon/prijsindexeringen op te vangen.

Effect gemeentelijke begroting	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Bijdrage Omnibuzz	29.284	47.816	64.829	91.461
Inkomsten eigen bijdrage	-13.956	-17.370	-21.573	-23.746
Per saldo effect te dekken uit stelpost loon-/prijscompensatie	15.328	30.446	43.256	67.715

Na besluitvorming in het Algemeen Bestuur wordt de gemeentelijke bijdrage 2024-2027 verwerkt in de begroting van de gemeente Leudal en het effect voor 2023 in de tweede raadsrapportage 2023.

Juridische gevolgen
Overeenkomstig het bepaalde in artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), artikel 19 en artikel 20 van de Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om eventuele zienswijzen in te dienen over het concept jaarverslag 2022, de concept begrotingswijziging 2023-2 en de conceptbegroting 2024 met meerjarenperspectief 2025-2027.

De eventuele zienswijzen van de gemeenteraad worden meegenomen in een advies van het dagelijks bestuur van Omnibuzz aan het algemeen bestuur.
De deadline voor het indienen van zienswijzen is 27 juni 2023.

Heythuysen, 25 april 2023

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger

Bijlagen
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief aan gemeenteraad
Bijlage 2: Uitgangspuntennotitie 2023-2 en 2024
Bijlage 3: Concept tweede wijziging begroting 2023-2
Bijlage 4: Concept begroting 2024 & meerjarenperspectief 2025-2027
Bijlage 5: Jaarverslag 2022
Bijlage 6: Concept-brief aan Omnibuzz: geen zienswijze
Bijlage 7: Raadsbesluit